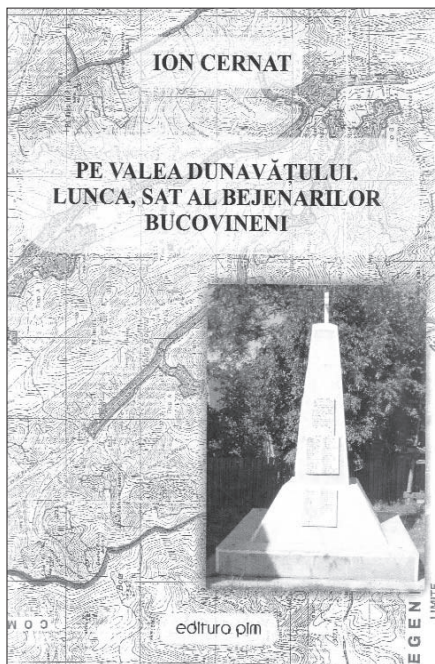

I. CIUPERCĂ

BEJENARI BUCOVINENI ÎN MOLDOVA

Trecuți de multă vreme la cele veșnice, învățătorii Eleonora și Virgil Cernat, din partea Bacăului, au lăsat pe lume doi fii: un general și un profesor. Ion Cernat s-a instruit la Iași, la Facultatea de Istorie și Filozofie, și a reușit să-și continue autoinstruirea pînă la dobîndirea înălțimii de la care se pot scrie cărți; cărți bune. Cartea *Pe valea Dunavățului. Lunca, sat al bejenarilor bucovineni*, (Iași, Editura PIM, 480 p.), perfectibilă, se apropie incontestabil de ceea ce o monografie de comună trebuie să fie.

Rosetti, au devenit proprietarii pămîntului pe care îl lucrau. Ion Cernat i-a cunoscut; s-a străduit să-i înțeleagă; să înțeleagă devenirea în timp a satului românesc. S-a documentat cu acribie, i-a ascultat; s-a uitat la ei și... i-a văzut; cu înțelegere, cu bucurie împărtășită pentru reușitele lor și cu tristețe blîndă pentru nereușite. Profesorul analizează, se uită cu luare aminte, pe o experiență umană impresionantă, aceea ce bucovinenilor veniți pe Valea Dunavățului la 1784 și pe devenirea lor în timp.

Fiul învățătorului se întoarce „cu lumină” asupra locurilor în care a văzut și a început să învețe lumea. Gestul impresionează și este pilduitor.

Așa cum se întîmplă, există axe multiple pe care poate fi argumentată valoarea lucrării. Două preferăm să folosim noi în această modestă semnalare: să ne uităm la volum ca la o pledoarie pentru școală, pentru valoarea ei, pentru susținerea identității unei comunități, de la sat-comună, pînă la țară-națiune; percepem cartea și ca pe un cîntec duios și prelung închinat învățătorului-profesorului; închinat oamenilor școlii, care s-au dăruit cu pricepere, voință și sacrificii instituției, copiilor, tineretului, cu speranța nestrămutată în viitor, în bine, frumos și adevăr.

Cea de-a doua axă poate fi articulată pe ambiția individuală a oamenilor locului, a „luncașilor”; ambiția de a-și schimba condiția: din săraci lipiți, acceptați pe moșia boierului

Cititorul va găsi date și fapte decantate cu grijă și organizate măiestrit; informație organizată și idei redată într-un limbaj ales, curat, al unui om cu respect și responsabilitate pentru limbă; cu capacitatea exprimării sobre, fără încrîncenare și secvențe de umor autentic.

Cititorul cu ochi atent va sesiza admirația autorului pentru cei harnici și destoinici, pentru cei care reușesc să se înalțe prin carte, să se smulgă din tină; o demonstrație pe viu a sensului adînc de patrie, care începe cu familia și cu locuri care... au născut veșnicia...

Propunem cititorului un volum care se poate constitui într-un obstacol în fața riscului pulverizării românilor și a României în Uniunea Europeană.